

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.4.2018
COM(2018) 209 final

2018/0103 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, spremembi Priloge XVII k
Uredbi (ES) št. 1907/2006 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi
predhodnih sestavin za eksplozive**

{SWD(2018) 104 final} - {SWD(2018) 105 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Predhodne sestavine za eksplozive so kemijske snovi, ki se lahko uporabljajo v zakonite namene, vendar tudi zlorablajo za proizvodnjo eksplozivov. Da bi se preprečila nezakonita proizvodnja eksplozivov, Uredba (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba) določa omejitve za splošne uporabnike glede dajanja na voljo, vnosa, posedovanja in uporabe izbranih predhodnih sestavin za eksplozive ter pravila za prijavo sumljivih transakcij.

Po začetku veljavnosti Uredbe 1. marca 2013² se je količina predhodnih sestavin za eksplozive, ki je na trgu na voljo za javno porabo, zmanjšala. Države članice so poročale tudi o večjem številu prijavljenih sumljivih transakcij, izginotij in kraj. Kljub temu se predhodne sestavine za eksplozive še naprej uporabljajo za nezakonito proizvodnjo eksplozivov. Ti „doma narejeni eksplozivi“ so bili uporabljeni v veliki večini terorističnih napadov v EU, vključno z napadi v Madridu leta 2004, Londonu leta 2005, Parizu leta 2015, Bruslju leta 2016 ter Manchesteru in okrožju Parsons Green leta 2017. Tudi velika večina žrtev takih napadov v zadnjih desetletjih je umrla zaradi napadov z doma narejenimi eksplozivi.

Cilj Uredbe je z določitvijo omejitev in nadzora na ravni Unije vzpostaviti enake konkurenčne pogoje za vsa zadevna podjetja. Vendar ji je to uspelo le delno, ker v državah članicah dopušča različne ravni omejitev. To ne zagotavlja največje možne stopnje enotnosti za gospodarske subjekte. Poleg tega ne zagotavlja niti zadostne stopnje varovanja varnosti splošnih uporabnikov. V skladu z nekaterimi poročili poskušajo storilci kaznivih dejanj pridobiti predhodne sestavine za eksplozive v državah članicah z manj strogimi omejitvami ali prek spleta, kjer se Uredba ne uporablja vedno.

Obstoječe omejitve in nadzor so se izkazali za neuspešne pri preprečevanju nezakonite proizvodnje doma narejenih eksplozivov. Tako na primer zahteva glede registracije transakcij ne odvrta storilcev kaznivih dejanj od pridobivanja predhodnih sestavin za eksplozive niti jim tega ne preprečuje. Prav tako lahko pravne osebe pridobijo predhodne sestavine za eksplozive, ki jih za izvajanje poklicne dejavnosti ne potrebujejo. Od začetka veljavnosti Uredbe se je spremenila tudi grožnja. Teroristi uporabljajo nove taktike ter razvijajo nove načrte in tehnike izdelovanja bomb, s katerimi naj bi se vsaj delno izognili obstoječim omejitvam in nadzoru.

Poleg tega Uredba ne vsebuje določb za olajšanje skladnosti s predpisi in izvrševanja. Posledica so številne sistemske pomanjkljivosti v dobavni verigi: z obveznostmi iz Uredbe niso seznanjeni vsi udeleženci niti vsi gospodarski subjekti ne izvajajo preverjanj za zagotovitev skladnosti s predpisi. Prav tako se inšpekcijski pregledi ne izvajajo sistematično v vseh državah članicah. Poleg tega več obveznosti, ki jih določa Uredba, ni dovolj jasnih, vključno s tistimi, katerih namen je zagotoviti prenos informacij v dobavni verigi. Cilj tega predloga uredbe je z okrepitvijo in pojasnitvijo Uredbe odpraviti navedene težave. Hkrati bo Komisija nadaljevala svoje nezakonodajno delo, katerega namen je zmanjšati zlorabe predhodnih sestavin za eksplozive in odpraviti ovire za prosti pretok takih snovi na notranjem

¹ Uredba (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive (UL L 39, 9.2.2013, str. 1).

² Uporabljati se je začela 2. septembra 2014.

trgu, zlasti z nadaljevanjem dela, ki ga opravlja Stalni odbor za predhodne sestavine, ter podrobnejšo opredelitvijo in posodobitvijo smernic, kot se zahtevata v Uredbi.

Ta pobuda spada v program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT). V mnenju platforme REFIT so bile priznane zgoraj navedene težave, ki izhajajo iz različne uporabe Uredbe, in predlagana proučitev možnosti za zagotovitev njene enotne uporabe, zlasti z določitvijo skupnih pogojev in meril za dovoljenja ter pojasnitvijo nejasnosti v zvezi z zahtevami, ki veljajo za udeležence v dobavni verigi.

- **Institucionalno ozadje predloga**

V akcijskem načrtu EU za okrepitev varnosti eksplozivov iz leta 2008 je bila ureditev razpoložljivosti predhodnih sestavin za eksplozive na trgu opredeljena kot prednostna naloga politike³. Evropska komisija je po sprejetju akcijskega načrta ustanovila Stalni odbor za predhodne sestavine, tj. strokovno skupino, ki vključuje strokovnjake iz organov držav članic ter zainteresirane strani iz kemijske industrije in maloprodajnega sektorja. Na podlagi priporočil Stalnega odbora za predhodne sestavine in rezultatov ocene učinka možnosti⁴ je leta 2010 sprejela predlog uredbe o predhodnih sestavinah za eksplozive⁵. Uredba (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive je bila sprejeta 15. januarja 2013.

Pomen teh omejitev in nadzora za prekinitev dejavnosti terorističnih mrež z oteževanjem napadov tarč ter dostopa do nevarnih snovi in njihove uporabe je bil znova poudarjen v Evropski agendi za varnost⁶, ki jo je Komisija sprejela aprila 2015.

Komisija je po napadih v Parizu 13. novembra 2015 in Bruslju 22. marca 2016 v akcijskem načrtu za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem in eksplozivi ter njihovi uporabi⁷ in sporočilu o izvajanju evropske agende za varnost z namenom boja proti terorizmu⁸ poudarila, da je dostop do predhodnih sestavin za eksplozive še vedno prelahak in da bi bilo treba okrepiti obstoječi nadzor.

Komisija je februarja 2017 sprejela poročilo o uporabi Uredbe⁹. V njem je opisanih več izzivov, s katerimi se države članice in dobavna veriga spopadajo pri izvajanju Uredbe, in potreba po povečanju zmogljivosti vseh vpletenih v izvajanje in izvrševanje omejitev in nadzora. Obravnavane so omejitve zakonodaje v zvezi z ozaveščenostjo v dobavni verigi in množičnost različnih ureditev v EU, zaradi katerih nastajajo velike varnostne vrzeli in izzivi za udeležence v dobavni verigi, ki poslujejo po vsej EU.

³ Svet Evropske unije, „Akcijski načrt EU za okrepitev varnosti eksplozivov“, 8109/08.

⁴ Delovni dokument služb Komisije: Ocena učinka, ki je priložena predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, SEC(2010) 1041 final z dne 20. septembra 2010.

⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, COM(2010) 473 final z dne 20. septembra 2010.

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropska agenda za varnost, COM(2015) 185 final z dne 30. aprila 2015.

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu, Izvajanje evropske agende za varnost: akcijski načrt EU za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem in eksplozivi ter njihovi uporabi, COM(2015) 624 final z dne 2. decembra 2015.

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu, Izvajanje evropske agende za varnost z namenom boja proti terorizmu ter utiranja poti k učinkoviti in pravi varnostni uniji, COM(2016) 230 final z dne 20. aprila 2016.

⁹ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi in prenosu pooblastil v skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, COM(2017) 103 final z dne 28. februarja 2017.

Priporočilo Komisije o takojšnjih ukrepih za preprečevanje zlorabe predhodnih sestavin za eksplozive¹⁰ je bilo sprejeto oktobra 2017. Države članice so bile pozvane, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe iz obstoječe uredbe za preprečevanje dostopa teroristov do omejenih snovi ter izvedejo temeljito oceno svojih vzpostavljenih sistemov prepovedi, izdajanja dovoljenj ali evidentiranja.

Svet Evropske unije je 7. decembra 2017 pozdravil priporočilo in pozval države članice, naj omejijo razpoložljivost predhodnih sestavin za eksplozive za splošne uporabnike¹¹. Evropski parlament je izrazil zaskrbljenost tudi zaradi široke razpoložljivosti strelnega orožja in predhodnih sestavin za eksplozive na skritih omrežjih ter vse močnejših povezav med terorizmom in organiziranim kriminalom¹².

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Snovi in zmesi, ki se lahko uporabljajo za proizvodnjo nezakonitih eksplozivov, obravnava tudi več drugih pravnih instrumentov EU. Cilj teh instrumentov je enak cilju tega predloga, in sicer zagotoviti delovanje notranjega trga. Vsi imajo tudi drug cilj, ki je običajno povezan z javnim zdravjem, varnostjo in okoljem. Nasprotno pa se sekundarni cilj tega predloga uredbe nanaša na varovanje, in sicer na odkrivanje in preprečevanje nezakonite proizvodnje eksplozivov.

Omejitve kemijskih snovi zaradi varnostnih namenov so določene tudi v Uredbi (EU) št. 1259/2013¹³ in Uredbi (ES) št. 273/2004¹⁴, ki obravnavata trgovino s predhodnimi sestavinami za prepovedane droge med EU in tretjimi državami oziroma znotraj EU. Več predhodnih sestavin za eksplozive je mogoče uporabiti tudi kot predhodne sestavine za prepovedane droge. Poleg tega so v Uredbi Sveta (ES) št. 428/2009¹⁵ določena enotna pravila EU o nadzoru in enotni seznam EU, na katerem je navedeno blago z dvojno rabo, ki vključuje nekatere predhodne sestavine za eksplozive.

Da bi zagotovila visoko raven varovanja zdravja ljudi in varstva okolja, Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (v nadaljnjem besedilu: uredba CLP)¹⁶ določa merila za celotno EU, na podlagi katerih se ugotovi, ali je treba kemijsko snov ali zmes, ki se proizvede ali uvozi na evropski trg, razvrstiti kot nevarno. Dobavitelji morajo nato sporočiti ugotovljene nevarnosti, ki izhajajo iz teh snovi ali zmesi, svojim strankam, vključno s potrošniki. Najpogostejše orodje za obveščanje o nevarnostih je oznaka na embalaži snovi ali zmesi, vendar tudi varnostni list, ki se predloži udeležencem nižje v dobavni verigi.

¹⁰ Priporočilo Komisije o takojšnjih ukrepih za preprečevanje zlorabe predhodnih sestavin za eksplozive, C(2017) 6950 final z dne 18. oktobra 2017.

¹¹ Sklepi Sveta o krepitvi odziva Evropske unije na KBRJ tveganja, omejitvi dostopa do predhodnih sestavin za eksplozive in varovanju javnih prostorov, 15648/17.

¹² Resolucija Evropskega parlamenta z dne 3. oktobra 2017 o boju proti kibernetiki kriminaliteti (2017/2068(INI)).

¹³ Uredba (EU) št. 1259/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 111/2005 o določitvi pravil za nadzor trgovine s predhodnimi sestavinami za prepovedane droge med Skupnostjo in tretjimi državami (UL L 330, 10.12.2013, str. 30).

¹⁴ Uredba (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah (UL L 47, 18.2.2004, str. 1).

¹⁵ Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L 134, 29.5.2009, str. 1).

¹⁶ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

Za namene vidikov javnega zdravja, okolja in varnosti so v Uredbi (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH)¹⁷ določeni postopek registracije za kemijske snovi ter omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, zmesi in izdelkov. Mednje spada tudi predhodna sestavina za eksplozive amonijev nitrat. V Uredbi (ES) št. 2003/2003 o gnojilih¹⁸ so določena natančna pravila v zvezi z varnostnimi in nadzornimi ukrepi za gnojila iz amonijevega nitrata.

Ta predlog uredbe ne zahteva predhodnega evidentiranja ali razvrstitve kemijskih snovi. Uporablja pristop, da se lahko dajo na voljo vse kemijske snovi, in to tudi splošnim uporabnikom, razen če ta uredba (ali druga zakonodaja Unije) določa drugače (glej člen 4).

Direktiva 2014/28/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti eksplozivov za civilno uporabo na trgu in njihovim nadzorom¹⁹ se nanaša na eksplozive, ta predlog uredbe pa na predhodne sestavine za eksplozive, tj. snovi, ki se lahko uporabijo za nezakonito proizvodnjo eksplozivov. Ta predlog uredbe tudi ne zajema pirotehničnih izdelkov. Njihovo dajanje na voljo se ureja z Direktivo 2013/29/EU o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu²⁰, ki pirotehnične izdelke razvršča glede na njihovo vrsto uporabe ali namen in raven nevarnosti. Najnevarnejša kategorija „izdelki za ognjemete“ (F4) je samo za poklicno uporabo.

• **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog dopolnjuje akcijski načrt EU iz leta 2017 za okrepitev pripravljenosti na kemijska, biološka, radiološka in jedrska varnostna tveganja²¹ ter zlasti ukrepe iz navedenega akcijskega načrta za kemijsko industrijo, kot je delo v zvezi z odkrivanjem in zmanjševanjem kemijskih groženj, na primer odkrivanje, za katero so pristojni carinski organi, ali delo v zvezi s preprečevanjem notranjih groženj za kemijske obrate. Poleg tega akcijski načrt EU iz leta 2017 za podporo pri varovanju javnih prostorov²² zagotavlja okvir za sodelovanje ter izmenjavo informacij in dobrih praks med državami članicami o terorističnih grožnjah, vključno z grožnjami, ki so povezane z doma narejenimi eksplozivi.

Predlog uredbe bo dopolnjeval kazenskopравни okvir, ki ga določa Direktiva 2017/541 o boju proti terorizmu²³, zlasti kadar je lahko na podlagi prijave sumljive transakcije v skladu s tem predlogom sprožena preiskava zaradi suma terorističnega kaznivega dejanja. Če spletna vsebina javno izziva zagrešitev terorističnih kaznivih dejanj z doma narejenimi eksplozivi, morajo države članice v skladu z navedeno direktivo sprejeti ukrepe za odstranitev te vsebine.

¹⁷ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

¹⁸ Uredba (ES) št. 2003/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o gnojilih (UL L 304, 21.11.2003, str. 1).

¹⁹ Direktiva 2014/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti eksplozivov za civilno uporabo na trgu in njihovim nadzorom (UL L 96, 29.3.2014, str. 1).

²⁰ Direktiva 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu (UL L 178, 28.6.2013, str. 27).

²¹ COM(2017) 610 final z dne 18. oktobra 2017.

²² COM(2017) 612 final z dne 18. oktobra 2017.

²³ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga tega predloga je člen 114 PDEU, ki Evropskemu parlamentu in Svetu omogoča, da v skladu z rednim zakonodajnim postopkom sprejmeta zakonodajne ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Potreba po ukrepanju EU je bila priznana že s sprejetjem Uredbe (EU) št. 98/2013, ki določa pravila za celotno Unijo o omejitvah in nadzoru predhodnih sestavin za eksplozive. Čeprav se je z obstoječim pravnim okvirom deloma vzpostavil skupni pristop v EU, je ocena tega okvira pokazala tudi velike razlike na zakonodajni in operativni ravni. Poleg tega da Uredba (EU) št. 98/2013 omogoča državam članicam določitev različnih vrst omejitev, dopušča tudi različne razlage in različne ravni uporabe v praksi.

Različna pravila in prakse vplivajo na gospodarske subjekte po vsej EU, zlasti kadar prodajajo ali kupujejo izdelke znotraj EU. To je težava notranjega trga, ki omejuje prosti pretok predhodnih sestavin za eksplozive v EU. Z enostranskimi ukrepi držav članic te težave ni mogoče rešiti, saj ovire in negotovosti izhajajo iz razlik med zakoni in postopki držav članic. Podobno je treba negotovosti o obstoječem okviru EU reševati na ravni EU, saj bi nacionalni ukrepi privedli do različnih razlag Uredbe.

Razlike med pravili in praksami se lahko izkoristijo za nezakonito pridobivanje predhodnih sestavin za eksplozive. Če lahko storilci kaznivih dejanj pridobijo predhodne sestavine za eksplozive v državah članicah z manj omejitvami in/ali nižjimi ravni nadzora, to vpliva na varnost vsake države članice in vzbuja varnostne pomisleke na ravni EU. Posredovanje EU je nujno, saj je to prakso mogoče preprečiti le, če države članice uskladijo svoje nadzorne sisteme in vse ustrezno izvajajo pravila.

Omejitve in nadzor je treba uskladiti z razvojem grožnje. Ker nekatere države članice ne izvajajo ustrezne ravni omejitev in nadzora, bi lahko druge presodile, da morajo na nacionalni ravni sprejeti ukrepe, ki presegajo naloge iz te uredbe. To bi negativno vplivalo na prosto gibanje oseb ter prosti pretok blaga in storitev v Uniji.

Z dodano vrednostjo ukrepanja na ravni Unije bi se torej zagotovile bolj harmonizirane omejitve predhodnih sestavin za eksplozive in nadzor nad njimi, s tem pa bi se izboljšala varnost in olajšal njihov prosti pretok.

• Sorazmernost

Glede na priloženo oceno učinka je pristop tega predloga ustrežnejši od nezakonodajnih ukrepov, katerih cilj je povečati uporabo Uredbe, in od temeljitejše zakonodajne revizije sedanjega okvira. Ta predlog krepi in pojasnjuje obstoječi pravni okvir, ne da bi spreminjal njegove bistvene značilnosti. Čeprav bi predlog pomembno prispeval k varnosti in delovanju notranjega trga, ne bi bil nesorazmeren z vidika njenih omejenih pričakovanih učinkov na trg v smislu bremena in stroškov izvajanja ali izvrševanja.

Okrepljene harmonizirane omejitve bodo bolj vplivale na podjetja, specializirana za oskrbo z (visoko koncentriranimi) omejenimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, manj pa na podjetja z veliko širšo ponudbo izdelkov, vključno z nadomestki za omejene predhodne sestavine za eksplozive. Čeprav se lahko zaradi takih omejitev zmanjšata poraba omejenih izdelkov in povpraševanje po njih, se lahko tudi povečata poraba in povpraševanje po nižjih koncentracijah z enakim učinkom ali nadomestnih izdelkih, ki se bodo še naprej razvijali. Na

podlagi tega se lahko zmanjša dejavnost podjetij, ki proizvajajo ali prodajajo omejeno blago, vendar se lahko ustvarijo nove priložnosti za podjetja, ki proizvajajo ali prodajajo nadomestno blago in nižje koncentracije, ter spodbudijo inovativna podjetja. Ob upoštevanju vseh dejavnikov učinek na promet kemijske industrije kot celote ne bi bil velik.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanje ustreznosti veljavne zakonodaje

V skladu z delovnim programom Komisije za leto 2018, v katerem je predvidena morebitna revizija Uredbe, je bila naročena študija, da bi se analiziralo trenutno stanje, opredelile vrzeli in vprašanja ter ocenil učinek morebitnih sprememb politike. Študija je podprla Komisijo pri proučitvi načinov za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti omejitev in nadzora EU, ki omejujejo razpoložljivost predhodnih sestavin za eksplozive in zagotavljajo ustrezne prijave sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.

Študija je pokazala, da splošni cilji Uredbe zaradi stalne grožnje terorizma v Evropi še vedno ustrezajo trenutnim potrebam in da je Uredba na splošno učinkovito prispevala k omejevanju razpoložljivosti predhodnih sestavin za eksplozive za splošne uporabnike. Uredba je prispevala k nacionalnim prizadevanjem za izboljšanje odkrivanja na podlagi okrepljene izmenjave informacij, za krepitev ozaveščenosti o novih grožnjah, povezanih s predhodnimi sestavinami za eksplozive, na podlagi široke prepoznavnosti te grožnje ter za ustvarjanje političnega zagona, da bi se spodbudilo hitro sprejetje nacionalnih omejevalnih ukrepov.

V oceni je bilo opozorjeno tudi na številna vprašanja in možne izboljšave obstoječega okvira. Natančneje, analiza je pokazala, da Uredba ne zajema in jasno opredeljuje vseh zadevnih predhodnih sestavin za eksplozive ter zadevnih zainteresiranih strani. Uporaba in izvrševanje Uredbe sta omejena zaradi neenotnega nadzora in različnih načinov izvajanja nadzora. Zaradi razdrobljenosti ureditev nadzora v EU se gospodarski subjekti srečujejo z izzivi glede skladnosti s predpisi, ta razdrobljenost pa je tudi varnostni pomislek. Poenostavitev in prihranek stroškov je mogoče doseči z nadaljnjo uskladitvijo sistema omejitev in nadzora, pojasnitvijo obveznosti označevanja ter hitrejšim in prilagodljivejšim postopkom EU za spremembo seznama omejenih predhodnih sestavin za eksplozive.

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Komisija je v okviru priprav na oceno in morebitno revizijo obstoječega pravnega okvira opravila številna posvetovanja z različnimi skupinami zainteresiranih strani, na primer splošnimi uporabniki, nacionalnimi pristojnimi organi in gospodarskimi subjekti, vključno s proizvajalci, distributerji in prodajalci na drobno. Ena od ključnih zainteresiranih strani, s katerimi se je posvetovala, je Stalni odbor Komisije za predhodne sestavine, ki vključuje strokovnjake iz organov držav članic ter zainteresirane strani iz kemijske industrije in maloprodajnega sektorja.

Posvetovanje z javnostjo o morebitni reviziji obstoječega pravnega okvira je potekalo med 6. decembrom 2017 in 14. februarjem 2018. Prispelo je 83 odgovorov, ki so jih predložili predvsem predstavniki podjetij ali združenj, povezanih s proizvodnjo, distribucijo, prodajo ali uporabo predhodnih sestavin za eksplozive. Večina jih je navedla, da so stroški obstoječega sistema nadzora in omejitev v zvezi s trženjem in uporabo predhodnih sestavin za eksplozive razmeroma nizki, vendar pa ta sistem tudi le delno zagotavlja varnost splošnih uporabnikov. Poleg tega so navedli, da Uredba ni bistveno prispevala k harmonizaciji nadzora med državami članicami. Večina jih je odgovorila, da razpoložljivost nekaterih nereguliranih,

vendar potencialno nevarnih snovi na trgu in spletna prodaja predhodnih sestavin za eksplozive vzbujata varnostne pomisleke.

Udeleženci javnega posvetovanja so izkazali podporo prihodnjim izboljšavam pravnega okvira, zlasti na podlagi pojasnitve področja uporabe okvira glede spletne prodaje, bolj harmonizirane uporabe po državah članicah in izboljšane prenosa informacij v dobavni verigi. Vsi ti predlogi so bili upoštevani v tem predlogu. Velika večina članov Stalnega odbora za predhodne sestavine ter predstavnikov proizvajalcev in distributerjev iz industrije je podprla ukrepe za izboljšanje obstoječega pravnega okvira, kot so predstavljeni v tem predlogu. Predlagali so tudi, da bi bilo treba temu predlogu priložiti številne nezakonodajne ukrepe, opredeljene v oceni učinka.

• **Ocena učinka**

Odbor za regulativni nadzor je za oceno učinka, priloženo temu predlogu, izdal pozitivno mnenje in nekaj predlogov za izboljšave²⁴. Po predložitvi tega mnenja je bila ocena učinka spremenjena, tako da vključuje jasnejšo razlago, kako so bile oblikovane različne možnosti politike in zakaj so bile izbrane prav te možnosti. Posebna pozornost je bila namenjena tudi spletni prodaji, in sicer glede na sedanji okvir in različne možnosti politike. Nadaljnje spremembe ocene učinka so vključevale izrecno navedbo meril, na podlagi katerih so bile določene ustrezne omejitve in nadzor, ter boljše upoštevanje stališč zainteresiranih strani do specifičnih možnosti in ukrepov. Nazadnje je bil dodan razdelek, v katerem so podrobno opisani izvršilni ukrepi, ki jih je sprejela Komisija.

Poleg osnovnega scenarija (možnost 0) so se proučile tri možnosti politike. V okviru možnosti politike 1 (nezakonodajna) bi se uporaba Uredbe okrepila z nezakonodajnimi ukrepi. V okviru možnosti politike 2 (zakonodajna – revizija obstoječega okvira) bi se povečali uspešnost in učinkovitost omejitev, okrepilo izvrševanje na ravni javnih organov in povečalo upoštevanje predpisov v dobavni verigi, v okviru možnosti politike 3 (zakonodajna – prenova sedanjega okvira) pa bi se uvedel dodatni nadzor v dobavni verigi.

Po analizi in primerjavi različnih možnosti je bila možnost politike 2 opredeljena kot prednostna. Z njo bi se obravnavali obe ugotovljeni težavi, poleg tega bi prispevala k opredeljenim splošnim in specifičnim ciljem. S predlaganimi ukrepi bi se tudi okrepil in pojasnil sedanji pravni okvir, ne da bi se spremenile njegove bistvene značilnosti. Ker je obstoječa uredba vsaj delno dosegla svoje glavne cilje, se zdi popolna prenova nepotrebna.

Glavni stroški prednostne možnosti se nanašajo na stroške izvrševanja na ravni javnih organov in na odpoved dobičkom na ravni podjetij zaradi omejitev v zvezi z dajanjem na voljo splošnim uporabnikom. To lahko nekoliko negativno vpliva tudi na trg dela. Vendar se bodo s prednostno možnostjo s harmonizacijo in pojasnitvijo obstoječih obveznosti na splošno znižali stroški skladnosti s predpisi in zmanjšalo upravno breme. V skladu z oceno učinka bodo stroški za podjetja v celotni Uniji ob uvedbi znašali od 5 do 25 milijonov EUR, letni stroški pa od 24 do 83 milijonov EUR. Kar zadeva javne uprave, bodo ti stroški predvidoma znašali približno 5 milijonov EUR ob uvedbi, nato pa vsako leto od 8 do 18 milijonov EUR. Glavne prednosti predstavljajo prihranki stroškov zaradi skladnosti s predpisi, ki bodo vsako leto predvidoma znašali od 25 do 75 milijonov EUR, in zmanjšanje kriminala, vključno s terorističnimi napadi, s čimer bi se lahko zagotovili prihranki do 500 milijonov EUR.

²⁴

Povezava do mnenja odbora o RegDoc.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ker gre za spremembo obstoječega zakonodajnega akta, ki spada v okvir programa Komisije za ustreznost in uspešnost predpisov (REFIT), je Komisija proučila možnosti za poenostavitev in zmanjšanje bremen. Ta zakonodaja se zaradi svoje narave uporablja za vse trgovce, zato v okviru tega predloga mikropodjetja niso izvzeta.

Zainteresirane strani so v okviru platforme REFIT Komisiji priporočile, naj prouči možnosti za olajšanje enotne uporabe Uredbe v državah članicah, na primer z opredelitvijo skupnih pogojev in meril za dovoljenja ter pojasnitvijo nejasnosti. Poleg tega je bilo dogovorjeno, da je treba pojasniti zahteve za udeležence v dobavni verigi²⁵.

S tem predlogom bodo pojasnjeni nadzorni ukrepi, ki se uporabljajo, in povečana njihova učinkovitost. Glede na oceno učinka se bodo tako trenutni stroški podjetij zaradi skladnosti z Uredbo znižali za približno 10 % (25 in 75 milijonov EUR na leto). S tem predlogom bodo omejene razlike v omejitvah za predhodne sestavine za eksplozive v celotni EU, s čimer bo poenostavljen pravni okvir, skladnost s predpisi pa bo pojasnjena in olajšana. Največ koristi bodo imela podjetja, ki poslujejo v različnih državah članicah EU in se morajo zdaj prilagajati različnim sistemom.

S predlogom uredbe se vzpostavlja bolj harmoniziran okvir za dajanje omejenih predhodnih sestavin za eksplozive na voljo splošnim uporabnikom, zlasti z določitvijo enotnejših pogojev za izdajanje dovoljenj in odpravo sistema evidentiranja iz Uredbe (EU) št. 98/2013. V predlogu uredbe je jasno navedeno, da se uporablja tudi na spletu, in vključuje navodila za to uporabo. Razlikovanje med poklicnim uporabnikom, ki se mu omejene predhodne sestavine za eksplozive lahko dajo na voljo, in splošnim uporabnikom, ki se mu ne smejo dati na voljo, bo lažje zaradi uvedbe opredelitve obeh pojmov. V predlogu je v zvezi z nejasnostjo glede obveznosti označevanja pojasnjeno, da bo moral vsak subjekt v dobavni verigi obvestiti naslednjega o tem, da se za dobavljeni izdelek uporabljajo omejitve iz te uredbe. To bo lahko naredil z oznako, lahko pa bo uporabil tudi obstoječa orodja, na primer varnostni list iz Uredbe (ES) št. 1907/2006.

Določbe o amonijevem nitratu trenutno vključujeta Uredba (ES) št. 1907/2006 in Uredba (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive. V skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 je prepovedano dajati v promet amonijev nitrat, katerega vsebnost dušika dosega ali presega določeno raven koncentracije, razen za prodajo nadaljnjim uporabnikom, distributerjem, kmetom za uporabo pri kmetijskih dejavnostih in fizičnim ali pravnim osebam, ki opravljajo poklicne dejavnosti. Uredba (EU) št. 98/2013 določa vključitev dobave amonijevega nitrata v mehanizem prijave sumljivih transakcij, državam članicam pa z zaščitno klavzulo omogoča tudi vzpostavitev dodatnih omejitev, če za to obstajajo utemeljeni razlogi.

Kot je Komisija navedla leta 2015²⁶, bi se regulativni okvir poenostavil s prenosom zadevnih z varnostjo povezanih omejitev za dajanje amonijevega nitrata na voljo iz Uredbe (ES)

²⁵ Mnenje platforme REFIT o izjavah, ki sta ju predložila podjetje Detailhandel Nederland in državljani (LTL 494) o Uredbi (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, z dne 21. septembra 2017.

²⁶ Poročilo v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, v katerem se preuči možnost prenosa ustreznih določb o amonijevem nitratu iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 (COM(2015) 122 final z dne 12. marca 2015).

št. 1907/2006 v to uredbo. To bo dopolnjevalo omejitve glede amonijevega nitrata, v katerem delež dušika znaša več kot 28 masnih odstotkov, iz Uredbe (ES) št. 1907/2006. Po tem prenosu bo pravni okvir skladnejši, zato bo njegovo upoštevanje in izvajanje verjetnejše.

- **Temeljne pravice**

Predlog nekoliko negativno vpliva na svobodo gospodarske pobude, ker se z njim vseevropske omejitve o dajanju na voljo predhodnih sestavin za eksplozive razširjajo na splošne uporabnike. Vendar je vpliv zanemarljiv, saj je to zelo majhen trg. Poleg tega se lahko z zmanjšanjem porabe omejenih izdelkov in povpraševanja po njih hkrati tudi povečata poraba in povpraševanje po nižjih koncentracijah z enakim učinkom ali nadomestnih izdelkih, ki se bodo še naprej razvijali.

S tem predlogom ne bo bistveno spremenjen že obstoječi vpliv veljavnega pravnega okvira na varstvo osebnih podatkov. Po eni strani je cilj tega predloga odpraviti evidentiranje transakcij splošnih uporabnikov. Po drugi strani ta predlog zavezuje podjetja k preverjanju zakonitosti vsake transakcije, kar pomeni zbiranje in obdelavo osebnih podatkov. Zato se bo morda na splošno nekoliko povečala količina zbranih in obdelanih podatkov. Cilj tega predloga je čim bolj zmanjšati posege v pravico do varstva osebnih podatkov z določitvijo jasnih pravil o omejitvi namena pri obdelavi in zbiranju podatkov, v primeru preverjanja prodaje pa z določitvijo enega leta kot najdaljšega dovoljenega obdobja hrambe podatkov.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Zakonodajni predlog ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo za zagotovitev učinkovitega izvajanja predvidenih ukrepov in spremljanje njegovih rezultatov še naprej tesno sodelovala s Stalnim odborom za predhodne sestavine in vsemi drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi iz organov držav članic, dobavne verige za kemikalije ter agencijami in institucijami EU.

Komisija bo vzpostavila program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe. V programu spremljanja se določijo načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazil. Države članice bi morale eno leto po začetku uporabe in nato vsako leto Komisiji sporočiti nekatere informacije, ki se štejejo za nujne za učinkovito spremljanje uporabe te uredbe. Večino teh informacij bodo zbrali pristojni organi v okviru opravljanja svojih nalog, zato za zbiranje podatkov ne bo potrebno dodatno delo. Komisija si bo prek Stalnega odbora za predhodne sestavine prizadevala tudi za pridobitev podatkov in informacij od gospodarskih subjektov v dobavni verigi.

Komisija bo ne prej kot šest let po začetku uporabe ocenila uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodano vrednost novega pravnega okvira za EU, da bi zagotovila zadostne podatke o uporabi Uredbe. Ocena bo vključevala posvetovanja z zainteresiranimi stranmi, da bi se zbrale povratne informacije o učinkih zakonodajnih sprememb in izvedenih mehkih ukrepov. Referenčno merilo, na podlagi katerega se bo meril napredek, je izhodiščno stanje ob začetku veljavnosti zakonodajnega akta.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1: Predmet urejanja – predmet urejanja predlagane uredbe je popolnoma enak kot v Uredbi (EU) št. 98/2013. Predlagana uredba določa harmonizirana pravila za dajanje na voljo,

vnos, posedovanje in uporabo snovi ali zmesi, ki bi se lahko zlorabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, z namenom, da bi splošnim uporabnikom omejila dostop do njih. Poleg tega določa pravila za zagotovitev ustreznih prijav sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.

Člen 2: Področje uporabe – v tej določbi je navedeno, da so snovi in zmesi, za katere se uporabljajo harmonizirana pravila iz te uredbe, snovi in zmesi iz prilog I in II. S tem predlogom uredbe se nekoliko spreminjata navedeni prilogi v primerjavi z Uredbo (EU) št. 98/2013, pri čemer so te spremembe podrobno opisane v obrazložitvah členov 3 in 5 spodaj.

Kot Uredba (EU) št. 98/2013 ta predlog uredbe izključuje „izdelke“ v smislu točke 3 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006 ter opredeljene pirotehnične izdelke in opremo, vžigalne kapice za igrače in opredeljena zdravila.

Člen 3: Opredelitev pojmov – ta določba vključuje opredelitve pojmov, ki so uporabljeni v predlagani uredbi. Čeprav večina opredelitev pojmov ostaja enaka kot v Uredbi (EU) št. 98/2013, se s to določbo uvajajo nekatere dodatne in spreminjajo obstoječe opredelitve pojmov, kot je pojasnjeno spodaj.

V predlagani uredbi se ohranja opredelitev pojma „omejena predhodna sestavina za eksplozive“, katere dostopnost, vnos, posedovanje ali uporaba niso dovoljeni splošnim uporabnikom (glej člen 5(1)). Pojem „omejena predhodna sestavina za eksplozive“ vključuje snovi in zmesi, ne pa tudi „izdelkov“ (glej tudi člen 2(2)(a)). Predhodne sestavine za eksplozive iz Priloge I so „omejene“ z mejno vrednostjo koncentracije, ki ne sme presegati vrednosti iz stolpca 2 navedene priloge, ali v primeru amonijevega nitrata z mejno vrednostjo koncentracije, ki ne sme biti enaka navedeni vrednosti ali je presegati.

Merila za določitev, kateri ukrepi bi se morali uporabiti za katere predhodne sestavine za eksplozive, vključujejo stopnjo tveganja, povezano z zadevno predhodno sestavino za eksplozive, obseg trgovine z zadevno predhodno sestavino za eksplozive ter možnost, da se določi raven koncentracije, pod katero bi se predhodna sestavina za eksplozive lahko še vedno uporabljala v zakonite namene, za katere je bila dana na voljo, in za katero je precej manj verjetno, da bi se lahko uporabila za nezakonito proizvodnjo eksplozivov (glej uvodno izjavo 5).

V primerjavi z Uredbo (EU) št. 98/2013 se s Prilogo I razširja področje uporabe „omejenih predhodnih sestavin za eksplozive“ na tri načine. Prvič, s tem predlogom uredbe se v Prilogo I uvaja žveplova kislina. Nezakoniti eksplozivi, ki so bili uporabljeni v več terorističnih napadih v EU v zadnjih letih, so bili proizvedeni z žveplovo kislino. Dajanje žveplove kisline v promet je v EU že regulirano zaradi njenih nevarnih lastnosti, ki jih ima kot kemijska snov, ki je jedka za kožo (Priloga VI k Uredbi (ES) št. 1272/2008). Iz žveplove kisline v koncentraciji, nižji od mejne vrednosti 15 masnih odstotkov iz stolpca 2 v Prilogi I, je precej težje proizvesti nezakonite eksplozive, še vedno pa se lahko uporablja v zakonite namene, za katere je dana na voljo. Čeprav je trgovina z žveplovo kislino v EU velika, se ocenjuje, da je le približno 0,5 % te žveplove kisline dane na voljo splošnim uporabnikom.

Drugič, v primerjavi z Uredbo (EU) št. 98/2013 se s tem predlogom uredbe znižuje mejna vrednost koncentracije nitrometana, navedena v Prilogi I, s 30 masnih odstotkov na 16 masnih odstotkov. Iz nitrometana v koncentraciji, nižji od mejne vrednosti 16 masnih odstotkov, je precej težje proizvesti nezakonite eksplozive, še vedno pa se lahko uporablja v zakonite namene, za katere je dan na voljo. Trgovina z nitrometanom v EU in delež nitrometana, ki je dan na voljo splošnim uporabnikom, sta majhna.

Tretjič, obstoječa omejitev glede amonijevega nitrata, pri katerem masna koncentracija dušika glede na amonijev nitrat znaša 16 % ali več, je že določena v Uredbi (ES) št. 1907/2006 (Priloga XVII) in se prenese v to uredbo (Priloga I, glej tudi člen 5(2) in člen 18). Ustrezneje je, da so te omejitve glede amonijevega nitrata vključene v to uredbo, ki obravnava varnostna tveganja, kot pa v Uredbo (ES) št. 1907/2006, katere namen je zagotavljati javno zdravje, okolje in varnost²⁷.

Prenos ne vpliva na področje uporabe obstoječe omejitve. Zato člen 5(2) določa, da bodo lahko kmetje za kmetijske dejavnosti še naprej uporabljali amonijev nitrat, pri katerem masna koncentracija dušika glede na amonijev nitrat znaša 16 % ali več. V okviru prenosa se s to predlagano uredbo torej uvaja tudi opredelitev pojma „kmetijska dejavnost“, kot je navedena v Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.

S predlagano uredbo se uvaja opredelitev pojma „regulirana predhodna sestavina za eksplozive“, ki poleg omejenih predhodnih sestavin za eksplozive iz Priloge I zajema tudi predhodne sestavine za eksplozive iz Priloge II (ki so predmet prijave). V nasprotju z Uredbo (EU) št. 98/2013 se s tem predlogom uredbe iz Priloge II črtajo sklicevanja na žveplovo kislino in amonijev nitrat, ker so zdaj vključena v Prilogo I. Člen 9 določa, da morajo gospodarski subjekti prijaviti sumljive transakcije v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive iz Priloge I ali II.

Opredelitev pojma „gospodarski subjekt“ je v tej uredbi natančnejša, in sicer zajema le tiste subjekte, ki dajejo na trg regulirane predhodne sestavine za eksplozive, ali storitve, povezane s temi sestavinami. Poleg tega je pojasnjeno, da „gospodarski subjekt“ zajema tudi subjekte, ki poslujejo na spletu, vključno z digitalnimi trgi, ki potrošnikom in/ali trgovcem omogočajo, da sklepajo transakcije drug z drugim na istem spletišču spletnega trga ali na drugem spletišču, ki uporablja računalniške storitve, ki jih zagotavlja spletni trg.

Opredelitev pojma „splošni uporabnik“ je razširjena, tako da vključuje tudi „pravne osebe“. Uvedena je tudi opredelitev pojma „poklicni uporabnik“. Razlikovanje med „poklicnim uporabnikom“, ki se mu omejene predhodne sestavine za eksplozive lahko dajo na voljo, in „splošnim uporabnikom“, ki se mu ne smejo dati na voljo, je odvisna od tega, ali namerava oseba zadevno predhodno sestavino za eksplozive uporabiti za namene, povezane z njeno specifično trgovsko, obrtno ali poklicno dejavnostjo.

Prepoznavna značilnost „poklicnega uporabnika“ je, da „gospodarski subjekt“ daje omejeno predhodno sestavino za eksplozive na voljo drugi osebi, „poklicni uporabnik“ pa ne. Za vsako fizično ali pravno osebo, ki daje predhodno sestavino za eksplozive na voljo drugi osebi, se šteje, da je gospodarski subjekt, in mora izpolnjevati obveznosti iz te uredbe.

Člen 4: Prosti pretok – s to določbo se uvaja načelo prostega pretoka predhodnih sestavin za eksplozive, ki se urejajo s predlagano uredbo. Upoštevajo se tudi druge omejitve na podlagi zakonodaje Unije v zvezi s predhodnimi sestavinami za eksplozive, kot so predpisi Unije o razvrščanju, označevanju in pakiranju teh snovi. Od ustrezne določbe v Uredbi (EU) št. 98/2013 se razlikuje na dva načina. Prvič, načelo prostega pretoka velja za omejene predhodne sestavine za eksplozive vseh koncentracij in ne le za tiste, ki ne presegajo mejne vrednosti koncentracije. Drugič, zaradi bolj splošnega sklicevanja na izjeme pri prostem

²⁷

Poročilo v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, v katerem se preuči možnost prenosa ustreznih določb o amonijevem nitratu iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 (COM(2015) 122 final z dne 12. marca 2015).

pretoku „iz te uredbe“ v nasprotju z Uredbo (EU) št. 98/2013 ni potrebno sklicevanje na konkretne določbe te uredbe.

Člen 5: Dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporaba – s to določbo se prepovedujejo dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporaba omejenih predhodnih sestavin za eksplozive v koncentracijah, ki presegajo mejne vrednosti iz stolpca 2 v Prilogi I k tej uredbi.

V odstavku 2 je predvideno izvzetje amonijevega nitrata iz te prepovedi za namene kmetijske dejavnosti v skladu z obstoječimi omejitvami iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Kmetje, kolikor niso zajeti že v opredelitvi pojma „poklicni uporabniki“, lahko za kmetijske namene pridobijo, vnesejo, posedujejo in uporabljajo amonijev nitrat, pri katerem masna koncentracija dušika glede na amonijev nitrat znaša 16 % ali več.

Izjema od prepovedi iz Uredbe (EU) št. 98/2013, v skladu s katero lahko države članice ohranijo ali vzpostavijo ureditev evidentiranja, ki omogoča, da se nekatere omejene predhodne sestavine za eksplozive dajo na voljo, v posedovanje ali uporabo splošnim uporabnikom, če gospodarski subjekt, ki jih da na voljo, evidentira transakcijo, ni vključena v ta predlog uredbe.

Nasprotno pa je možnost ohranitve ali vzpostavitve ureditve dovoljenj ohranjena v odstavku 3 tega člena. To splošnim uporabnikom omogoča pridobivanje, vnos, posedovanje ali uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, ki presegajo mejno vrednost koncentracije iz stolpca 2 v Prilogi I, v zakonite namene, če imajo za to dovoljenje.

Obstoječi parametri izdajanja dovoljenj so v tem predlogu uredbe poostreni na dva načina. Prvič, za nekatere omejene predhodne sestavine za eksplozive, ki presegajo mejno vrednost koncentracije iz te uredbe, ni predvideno, da jih splošni uporabniki lahko uporabljajo v zakonite namene. Zato je predlagana ukinitve izdajanja dovoljenj za kalijev klorat, kalijev perklorat, natrijev klorat in natrijev perklorat. Dovoljenja bi se lahko zahtevala le za omejeno število omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, ki jih splošni uporabniki obsežno uporabljajo v zakonite namene, tj. le za že omejeni vodikov peroksid, nitrometan in dušikovo kislino ter na novo predlagano žveplovo kislino.

Drugič, v skladu s predlagano uredbo so lahko dovoljenja odobrena le za slednje snovi v koncentracijah, ki ne presegajo mejne vrednosti iz stolpca 3 v Prilogi I k tej uredbi. Nad to mejno vrednostjo tveganje v zvezi z nezakonito proizvodnjo eksplozivov prevlada nad zanemarljivo zakonito uporabo, za katero splošni uporabniki uporabljajo te predhodne sestavine za eksplozive, katerih nadomestki ali nižje koncentracije lahko dosežejo enak učinek. To je že izraženo v Uredbi (EU) št. 98/2013, v kateri so določene enake mejne vrednosti v ureditvah evidentiranja za pridobitev vodikovega peroksida, nitrometana in dušikove kisline. Mejna vrednost za na novo predlagano žveplovo kislino je 40 %, pri čemer je koncentracija žveplove kisline, ki presega to vrednost, čedalje nevarnejša in se lahko uporabi tudi za proizvodnjo eksplozivov. Uporaba visoko koncentrirane žveplove kisline v zakonite namene je pri splošnih uporabnikih zanemarljiva, poleg tega je na voljo veliko nadomestkov.

Države članice v skladu z odstavkom 4 nemudoma sporočijo Komisiji omejene predhodne sestavine za eksplozive, za katere država članica vzpostavi ureditev dovoljenj, Komisija pa jih objavi v skladu z odstavkom 5.

Člen 6: Dovoljenja – ta določba vključuje pravila o merilih in postopkih za izdajanje in odobritev dovoljenj. V skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 morajo pristojni organi upoštevati vse pomembne okoliščine in zlasti zakonitost namena uporabe. Predlagana uredba natančneje določa, katere druge pomembne okoliščine je treba upoštevati, in sicer razpoložljivost nižjih koncentracij ali nadomestnih snovi, ki bi dosegle podoben učinek, predlagane ureditve

skladiščenja za zagotovitev varnega hranjenja omejene predhodne sestavine za eksplozive in podatke o posamezniku, ki zaprosi za dovoljenje, vključno z njegovo kazensko evidenco.

Informacije o kazenski evidenci se izmenjajo v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009²⁸. Uporaba tega evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (ECRIS) za pridobivanje informacij o prejšnjih obsodbah bo zagotovila, da bodo organi držav članic pri izdajanju dovoljenj poleg obsodb, izdanih v lastni državi članici, upoštevali tudi obsodbe, izrečene v drugih državah članicah. Na podlagi tega se bodo pri sprejemanju odločitve glede morebitne odobritve dovoljenja upoštevale vse pomembne razpoložljive informacije o prejšnjih obsodbah. Poleg tega določba zagotavlja, da se bodo morale vse države članice odzvati na zahtevo po takih informacijah, in sicer ne glede na določbe v zvezi s tem v njihovih nacionalnih zakonodajah.

Dovoljenja, ki so jih države članice izdale v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 98/2013, po začetku uporabe te uredbe ne bodo več veljavna, ker ne upoštevajo nujno vseh okoliščin, opredeljenih v tej uredbi. Vendar lahko država članica na zahtevo imetnika dovoljenja potrdi, obnovi ali podaljša takšno dovoljenje, izdano v zadevni državi članici, če pristojni organ meni, da sporno dovoljenje izpolnjuje vsa merila iz te uredbe.

Z Uredbo (EU) št. 98/2013 je Komisija pooblaščen, da po posvetovanju s Stalnim odborom za predhodne sestavine pripravi smernice glede tehničnih podrobnosti dovoljenj, da bi olajšala njihovo vzajemno priznavanje, vključno z vzorcem takega dovoljenja. Oblika, določena leta 2014, je vključena v Prilogo III k predlagani uredbi, da bi se olajšalo vzajemno priznavanje dovoljenj med državami članicami, ki uporabljajo ureditev dovoljenj.

Člen 7: Obveščanje dobavne verige – cilj te določbe je izboljšati uporabo Uredbe v praksi s kodifikacijo dobrih praks, povezanih s prenosom informacij. V skladu z odstavkom 1 bo zagotovljeno, da bo vsak udeleženec v dobavni verigi seznanjen s tem, da za izdelek, s katerim se ukvarja, veljajo omejitve iz te uredbe. V skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 gospodarski subjekt, ki namerava splošnemu uporabniku dati na voljo omejene predhodne sestavine za eksplozive, poskrbi, bodisi tako, da namesti ustrezno oznako, bodisi tako, da preveri, ali je ustrezna oznaka nameščena, da je na embalaži jasno označeno, da za splošne uporabnike za pridobitev, posedovanje ali uporabo teh omejenih predhodnih sestavin za eksplozive velja omejitev iz Uredbe (EU) št. 98/2013. Zaradi te določbe ni bilo jasno, kdo je odgovoren za označevanje predhodnih sestavin za eksplozive, in sicer ali so odgovorni proizvajalci ali prodajalci zadevnega izdelka, zaradi česar veliko izdelkov ni označenih.

Za pravilno uporabo Uredbe je na ravni prodaje na drobno in prodaje na debelo potrebno zavedanje, da so splošni uporabniki omejeni pri pridobivanju, posedovanju ali uporabi določenega izdelka. Gospodarski subjekt, ki je najprimernejši za določitev, ali izdelek spada na področje uporabe te uredbe, je gospodarski subjekt, ki izdelek proizvaja ali pakira. Oznaka ni vedno najustreznejši način obveščanja, saj lahko storilce kaznivih dejanj spodbudi k nakupu. Gospodarski subjekti v kemijski industriji se v celotni dobavni verigi običajno medsebojno obveščajo drugače, na primer z vključitvijo informacij v varnostni list, pripravljen v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Zato je v predlagani uredbi določba o označevanju nadomeščena s splošnejšo določbo, v skladu s katero mora vsak gospodarski subjekt obvestiti gospodarski subjekt, ki prejme izdelek, da za izdelek veljajo omejitve iz člena 5 te uredbe.

²⁸

Okvirni sklep Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (UL L 93, 7.4.2009, str. 23).

Z odstavkom 2 se uvaja natančnejša zahteva v zvezi z osebjem, ki sodeluje pri prodaji omejenih predhodnih sestavin za eksplozive. Po prejetju informacij iz odstavka 1 morajo prodajalci na drobno in prodajalci na debelo zagotoviti, da je njihovo osebje, ki sodeluje pri prodaji, seznanjeno z izdelki, ki jih ponuja, in s tem, da vsebujejo predhodne sestavine za eksplozive, ter poučeno o obveznostih iz Uredbe. To bi se lahko olajšalo na primer s samodejnim pristopom, kot je vključitev teh informacij v črtne kode, vendar tudi z določbo, da lahko le specializirani prodajalci opravljajo transakcije, ki vključujejo omejene predhodne sestavine za eksplozive.

Člen 8: Preverjanje ob prodaji – s to določbo se uvaja izrecna obveznost za gospodarske subjekte, v skladu s katero morajo preveriti, ali opravljajo transakcije, ki bi kršile člen 5 te uredbe. V Uredbi (EU) št. 98/2013 je določeno, da morajo gospodarski subjekti, kadar dajejo splošnemu uporabniku na voljo omejene predhodne sestavine za eksplozive, preveriti dovoljenje v skladu z ureditvijo dovoljenj iz člena 5(3). V odstavku 1 je tudi navedeno, da morajo gospodarski subjekti v takih primerih preveriti dokazilo o identiteti morebitne stranke.

Splošni uporabnik ne bi smel imeti možnosti pridobiti omejenih predhodnih sestavin za eksplozive na podlagi navedbe, da je poklicni uporabnik. V odstavku 2 je kodificirana dobra praksa gospodarskih subjektov, ki pri vsaki transakciji preverijo, ali morebitna stranka dejansko potrebuje omejeno predhodno sestavino za eksplozive za namene, povezane z njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo, v skladu z opredelitvijo pojma „poklicni uporabnik“ iz točke 8 člena 3.

V predlagani uredbi je določeno, da bi bilo treba morebitno stranko izprašati vsaj o njeni trgovski, poslovni, obrtni ali poklicni dejavnosti in o predvideni uporabi omejenih predhodnih sestavin za eksplozive. Če gospodarski subjekt sumi, da morebitna stranka zahtevane omejene predhodne sestavine za eksplozive ne potrebuje za poklicne namene, bi moral zavrniti transakcijo in jo prijaviti pristojnemu organu v skladu s členom 9, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je stranka nameravala snov ali zmes uporabiti za nezakonito proizvodnjo eksplozivov.

Člen 9: Prijava sumljivih transakcij, izginotij in kraj – v tej določbi so navedene zahteve glede prijav sumljivih transakcij, izginotij in kraj. V njej je preoblikovana obstoječa zahteva iz Uredbe (EU) št. 98/2013, da je zdaj jasnejša in kronološka, poleg tega pa je navedeno, da so prijave „namenjene odkrivanju in preprečevanju nezakonite proizvodnje eksplozivov“.

Cilj predlagane uredbe je zvišati raven odkrivanja nezakonite proizvodnje eksplozivov na podlagi obveznosti gospodarskih subjektov, da vzpostavijo postopke za odkrivanje sumljivih transakcij. Postopki bi morali biti prilagojeni okolju, v katerem se ponujajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive, ali se na primer ponujajo na spletu ali drugje, ter usmerjeni v splošne uporabnike, poklicne uporabnike ali druge gospodarske subjekte.

V skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 morajo gospodarski subjekti prijaviti sumljive transakcije zlasti takrat, kadar namerava morebitna stranka kupiti regulirane predhodne sestavine za eksplozive v količinah, kombinacijah ali koncentracijah, ki so neobičajne za „zasebno“ uporabo. Vendar so morebitne stranke lahko tudi poklicni uporabniki, katerih transakcije niso sumljive zgolj zato, ker nameravajo regulirano predhodno sestavino za eksplozive uporabiti v namene, ki niso „zasebni“. V tem predlogu uredbe je torej treba transakcije šteti za sumljive, kadar namerava morebitna stranka kupiti regulirane predhodne sestavine za eksplozive v količinah, kombinacijah ali koncentracijah, ki so neobičajne za „zakonito“ uporabo.

Če gospodarski subjekti utemeljeno sumijo, da je snov ali zmes namenjena nezakoniti proizvodnji eksplozivov, bi morali to prijaviti obstoječim nacionalnim kontaktnim točkam iz odstavka 5, ki bi morale biti v skladu s to predlagano uredbo na voljo štiriindvajset ur na dan

in sedem dni v tednu. Za preprečitev morebitnih terorističnih napadov je čas zelo pomemben, zato je treba sum prijaviti v 24 urah.

V skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 gospodarski subjekti prijavijo večja izginotja in kraje reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je prišlo do izginotja ali je bila storjena kraja. V predlagani uredbi je ta obveznost razširjena na poklicne uporabnike (odstavek 3), v zvezi z omejenimi predhodnimi sestavinami za eksplozive pa tudi na splošne uporabnike, ki so te sestavine pridobili na podlagi dovoljenja.

Člen 10: Usposabljanje in ozaveščanje – s to določbo se državam članicam nalaga obveznost, da organizirajo dejavnosti usposabljanja in ozaveščanja. V odstavku 1 je določeno, da je treba zagotoviti usposabljanja za organe kazenskega pregona, organe, ki prvi nudijo pomoč, in carinske organe, da bi ti pri opravljanju svojih nalog lahko prepoznali snovi in zmesi, ki so regulirane predhodne sestavine za eksplozive, ter se znali na sumljive dejavnosti hitro in ustrezno odzvati. V skladu z odstavkom 2 države članice vsaj dvakrat letno organizirajo dejavnosti ozaveščanja, usmerjene v posebnosti posameznih sektorjev, ki uporabljajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.

Člen 11: Nacionalni inšpekcijski organi – s to določbo se uvaja zahteva, da morajo imeti države članice pristojne organe za izvajanje inšpekcijskih pregledov in nadzora nad pravilno uporabo členov od 4 do 9 te uredbe. V skladu z odstavkom 2 morajo ti organi imeti preiskovalna pooblastila, ki jih potrebujejo za ustrezno opravljanje svojih nalog.

Člen 12: Smernice – s to določbo se Komisija pooblašča, naj po posvetovanju s Stalnim odborom za predhodne sestavine redno posodablja obstoječe smernice in jih razširja glede na tri nova področja. Prvič, ob uvedbi obveznosti ustanovitve inšpekcijskih organov se bodo pripravile smernice v zvezi s tem, kako izvajati take inšpekcijske preglede in kako pogosto.

Drugič, predhodne sestavine za eksplozive se čedalje bolj ponujajo na spletu. V tej uredbi je znova poudarjeno, da se v njej določene omejitve uporabljajo tudi za pošiljke, naročene na daljavo, in pojasnjeno, da morajo torej gospodarski subjekti izpolnjevati obveznosti iz Uredbe tudi pri spletnem poslovanju (glej člen 3). V smernicah bodo obravnavana praktična vprašanja v zvezi z naročanjem na daljavo, na primer kako izvajati zahtevana preverjanja v skladu s členom 8 in kako odkrivati sumljive transakcije v skladu s členom 9.

Tretjič, vzpostavljenih je več pravnih okvirov, ki pristojnim organom omogočajo izmenjavo informacij o sumljivih transakcijah, izginotjih, krajah in drugih sumljivih dogodkih ali vlogah za dovoljenje, kadar se zdi, da imajo čezmejni element²⁹. Strokovni delavci so opozorili, da je glavna ovira pri izmenjavi informacij v čezmejnih zadevah povezana s praktičnimi vprašanji, kot je metoda izmenjave, ki bodo obravnavana v smernicah.

Člen 13: Kazni – s to določbo se ohranja obstoječe pravilo iz Uredbe (EU) št. 98/2013, da je treba za kršitve te uredbe uporabljati učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni.

Člen 14: Zaščitna klavzula – s to določbo se ohranja zaščitna klavzula iz Uredbe (EU) št. 98/2013, s katero se državam članicam omogoča uvedba dodatnih omejitev, tako da uvedejo snovi v okviru ureditve iz Priloge I ali II ali znižajo mejne vrednosti koncentracije iz Priloge I. Države članice morajo navesti razloge za te dodatne omejitve, ki jih Komisija takoj

²⁹

Na primer Sklep Sveta 2005/671/PNZ z dne 20. septembra 2005 o izmenjavi informacij in sodelovanju na področju terorističnih kaznivih dejanj (UL L 253, 29.9.2005, str. 22) in Uredba Sveta (ES) št. 515/97 z dne 13. marca 1997 o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje (UL L 82, 22.3.1997, str. 1).

pregleda. Komisija je že upravičena, da na podlagi tega pregleda spremeni priloge ali predlaga njihovo spremembo. V skladu s tem predlogom uredbe je Komisija tudi pooblaščen, da po posvetovanju z zadevno državo članico odloči, da ukrep, ki ga je država članica sprejela, ni utemeljen, in od nje zahteva, naj ga umakne.

Člen 15: Sprememba prilog – v skladu s to določbo lahko Komisija sprejema delegirane akte v zvezi z dodajanjem snovi v prilogi I in II ter spremembami mejnih vrednosti v Prilogi I, kadar je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb pri zlorabi snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive ali je utemeljeno z raziskavami in preskusi. V skladu z Uredbo (EU) št. 98/2013 pa ne more sprejemati delegiranih aktov v zvezi z dodajanjem snovi v Prilogo I k Uredbi.. Komisija si ob pripravi delegiranih aktov prizadeva za posvetovanje z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, zlasti s kemijsko industrijo in maloprodajnim sektorjem. Komisija za vsako spremembo priloge sprejme ločen delegirani akt na podlagi posvetovanja z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi in analize, ki dokazuje, da sprememba verjetno ne bo nesorazmerno obremenila gospodarskih subjektov ali potrošnikov, pri čemer se ustrezno upoštevajo cilji, ki naj bi bili doseženi.

Člen 16: Izvajanje pooblastila – v tej določbi so navedeni pogoji za sprejemanje delegiranih aktov v skladu z načeli, ki so za to sprejemanje določeni v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016, s katerim se v primerjavi z Uredbo (EU) št. 98/2013 Komisiji nalaga obveznost posvetovanja s strokovnjaki, ki jih imenujejo posamezne države članice.

Člen 17: Postopek v nujnih primerih – ta določba omogoča hitrejši postopek sprejemanja delegiranih aktov, če je to v skladu s členom 15(1) potrebno zaradi nujnosti.

Člen 18: Sprememba Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 – s to določbo je dokončan prenos omejitev v zvezi z amonijevim nitratom, pri katerem masna koncentracija dušika glede na amonijev nitrat znaša 16 % ali več, iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 v to predlagano uredbo, pri čemer se črta odstavek 2 točke 58 iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Odstavek 3 točke 58 je omogočal odstopanje od omejitve do 1. julija 2014 in se zato tudi črta.

Člen 19: Razveljavitev Uredbe (EU) št. 98/2013 – s to določbo se razveljavlja Uredba (EU) št. 98/2013 z učinkom od začetka veljavnosti predlagane uredbe in določa, da se sklicevanja na Uredbo (EU) št. 98/2013 štejejo za sklicevanja na to uredbo.

Člen 20: Poročanje – v skladu s to določbo morajo države članice sporočati določene informacije v zvezi z uporabo Uredbe, da bi pomagale Komisiji pri opravljanju njenih nalog v skladu s členoma 21 in 22.

Člen 21: Spremljanje – v skladu s to določbo Komisija pripravi podroben program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe.

Člen 22: Ocena – v skladu s to določbo Komisija izvede oceno te uredbe glede na smernice Komisije za boljšo pripravo zakonodaje in odstavek 22 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 ter predloži poročilo o glavnih ugotovitvah navedene ocene Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

Člen 23: Začetek veljavnosti – v tej določbi je naveden datum začetka veljavnosti uredbe. Zaradi nujnosti obravnavanja obstoječih groženj bi se morala uredba začeti uporabljati eno leto po datumu začetka veljavnosti. V tem obdobju imajo države članice in gospodarski subjekti čas, da uredijo vse potrebno za uskladitev z novim pravnim okvirom.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, spremembi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 98/2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³¹ so bila določena harmonizirana pravila za dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo snovi ali zmesi, ki bi se lahko zlorabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, z namenom, da bi splošnim uporabnikom omejila dostop in zagotovila ustrezno prijavo sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.
- (2) Čeprav je Uredba (EU) št. 98/2013 prispevala k zmanjšanju nevarnosti v Uniji zaradi predhodnih sestavin za eksplozive, je nujno okrepiti sistem nadzora nad doma narejenimi eksplozivi. Glede na število potrebnih sprememb je zaradi jasnosti primerno, da se Uredba (EU) št. 98/2013 nadomesti.
- (3) Z Uredbo (EU) št. 98/2013 sta bila za splošne uporabnike omejena dostop do predhodnih sestavin za eksplozive in uporaba teh sestavin. Ne glede na to prepoved pa so se lahko države članice odločile odobriti dostop splošnih uporabnikov do navedenih snovi prek sistema dovoljenj in evidentiranja. Zato so bili omejitve v zvezi s predhodnimi sestavinami za eksplozive in nadzor nad njimi v državah članicah različni in so lahko ovirali trgovanje v Uniji, to pa je oviralo delovanje notranjega trga. Poleg tega obstoječe omejitve in nadzor niso zagotavljali zadostne ravni javne varnosti, saj storilec kaznivih dejanj niso ustrezno preprečevali pridobivanja predhodnih sestavin za eksplozive. Grožnja, ki jo pomenijo doma narejeni eksplozivi, je še vedno velika in se nenehno razvija.
- (4) Sistem za preprečevanje nezakonite proizvodnje eksplozivov bi bilo torej treba dodatno okrepiti in harmonizirati glede na razvijajoče se grožnje javni varnosti zaradi terorizma in drugih hudih kaznivih dejanj. S tem bi se moral tudi zagotoviti prosti

³⁰ UL C , , str. .

³¹ Uredba (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive (UL L 39, 9.2.2013, str. 1).

pretok predhodnih sestavin za eksplozive na notranjem trgu ter spodbuditi konkurenčnost med gospodarskimi subjekti in inovacije, na primer z olajšanjem razvoja varnejših kemikalij, ki bi nadomestile predhodne sestavine za eksplozive.

- (5) Med merili za določitev, kateri ukrepi bi se morali uporabljati za katere predhodne sestavine za eksplozive, so stopnja tveganja, povezana z zadevno predhodno sestavino za eksplozive, obseg trgovine z zadevno predhodno sestavino za eksplozive ter možnost, da se določi raven koncentracije, pod katero bi se predhodna sestavina za eksplozive lahko še vedno uporabljala v zakonite namene, za katere je bila dana na voljo, in za katero je precej manj verjetno, da bi se lahko uporabila za nezakonito proizvodnjo eksplozivov.
- (6) Splošni uporabniki ne bi smeli imeti možnosti pridobiti, vnesti, posedovati ali uporabljati teh predhodnih sestavin za eksplozive, ki dosegajo ali presegajo določene mejne vrednosti koncentracije. Vendar je primerno, da se splošnim uporabnikom omogočijo pridobivanje, vnos, posedovanje ali uporaba nekaterih predhodnih sestavin za eksplozive, ki presegajo zadevno mejno vrednost koncentracije, v zakonite namene, če imajo za to dovoljenje.
- (7) Dovoljenja se lahko odobrijo le za snovi v koncentracijah, ki ne presegajo mejne vrednosti iz te uredbe. Nad zadevno mejno vrednostjo tveganje v zvezi z nezakonito proizvodnjo eksplozivov prevlada nad zanemarljivimi zakonitimi nameni, v katere splošni uporabniki uporabljajo te predhodne sestavine za eksplozive, katerih nadomestki ali nižje koncentracije lahko dosežejo enak učinek. Ta uredba bi morala tudi določati, katere okoliščine bi morali pristojni organi kot minimum upoštevati pri presojanju o morebitni odobritvi dovoljenja. S tem in z obrazcem, ki je priložen tej uredbi, bi se moralo olajšati priznavanje dovoljenj v drugih državah članicah, ki uporabljajo ureditev dovoljenj.
- (8) Zaradi izvajanja omejitev in nadzora v skladu s to uredbo bi morali gospodarski subjekti, ki prodajajo poklicnim uporabnikom ali splošnim uporabnikom z dovoljenjem, upoštevati informacije, ki so na voljo višje v dobavni verigi. Vsak gospodarski subjekt v dobavni verigi bi moral torej obvestiti prejemnika zadevne omejene predhodne sestavine za eksplozive, da za dajanje na voljo, vnos, posedovanje ali uporabo te sestavine za splošne uporabnike velja omejitev iz te uredbe, in sicer z namestitvijo ustrezne oznake, preverjanjem, ali je ustrezna oznaka nameščena, ali z vključitvijo teh informacij v varnostni list, pripravljen v skladu s Prilogo II k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta³².
- (9) Razlika med gospodarskim subjektom in poklicnim uporabnikom je, da gospodarski subjekt daje omejeno predhodno sestavino za eksplozive na voljo drugi osebi, poklicni uporabnik pa pridobi ali vnese omejeno predhodno sestavino za eksplozive le za lastno uporabo. Gospodarski subjekti, ki prodajajo poklicnim uporabnikom ali splošnim uporabnikom z dovoljenjem, bi morali zagotoviti, da je njihovo osebje, ki sodeluje pri prodaji predhodnih sestavin za eksplozive, seznanjeno z izdelki, ki jih gospodarski subjekt ponuja, in s tem, da vsebujejo predhodne sestavine za eksplozive, na primer tako, da te informacije vključijo v črtno kodo izdelka.
- (10) Razlikovanje med poklicnim uporabnikom, ki se mu omejene predhodne sestavine za eksplozive lahko dajo na voljo, in splošnim uporabnikom, ki se mu ne smejo dati na

³²

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

voljo, je odvisno od tega, ali namerava zadevna oseba uporabiti te predhodne sestavine za eksplozive za namene, povezane z njeno specifično trgovsko, obrtno ali poklicno dejavnostjo. Zato gospodarski subjekti omejene predhodne sestavine za eksplozive ne bi smeli dati na voljo fizični ali pravni osebi, ki je poklicno dejavna na področju, na katerem se zadevna omejena predhodna sestavina za eksplozive običajno ne uporablja v poklicne namene.

- (11) Obveznosti iz te uredbe bi morale veljati tudi za podjetja, ki poslujejo na spletu, vključno s spletnimi trgi. Zato bi morali tudi spletni gospodarski subjekti usposablјati svoje osebje in vzpostaviti ustrezne postopke za odkrivanje sumljivih transakcij. Poleg tega omejenih predhodnih sestavin za eksplozive ne bi smeli dati na voljo splošnemu uporabniku, razen v državah članicah, ki ohranjajo ali vzpostavijo ureditev dovoljenj v skladu s to uredbo, pri čemer najprej preverijo, ali ima zadevni splošni uporabnik dovoljenje. Ko gospodarski subjekt preveri identiteto morebitne stranke, na primer na podlagi mehanizmov iz Uredbe (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta³³, bi moral preveriti, ali je bilo dovoljenje izdano za predvideno transakcijo, in sicer lahko fizično pregleda dovoljenje ob dostavi ali pa s privoljenjem morebitne stranke naveže stik s pristojnim organom držav članic, ki ponujajo možnost posvetovanja v zvezi z dovoljenji, ki so jih izdale. Podjetja, ki poslujejo na spletu, bi morala tako kot podjetja, ki ne poslujejo na spletu, od poklicnih uporabnikov zahtevati izjave o končni uporabi.
- (12) Če spletni trgi delujejo zgolj kot posredniki med gospodarskimi subjekti na eni strani in splošnimi uporabniki, poklicnimi uporabniki ali kmeti na drugi strani, se od njih ne bi smelo zahtevati, da svoje osebje, ki sodeluje pri prodaji omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, seznani z izdelki ali da preverijo identiteto in po potrebi dovoljenje morebitne stranke ali od nje zahtevajo druge informacije. Vendar je glede na osrednjo vlogo spletnih trgov, ki opravljajo funkcijo posrednika, v spletnih ekonomskih transakcijah, med drugim v zvezi s prodajo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, primerno od njih zahtevati, naj uporabnike, ki nameravajo z uporabo storitev teh spletnih trgov dati na voljo omejene predhodne sestavine za eksplozive, jasno in učinkovito obvestijo o obveznostih v skladu s to uredbo. Poleg tega je primerno, da spletni trgi v vlogi posrednika sprejmejo ukrepe, ki pomagajo zagotoviti, da njihovi uporabniki izpolnjujejo obveznosti glede preverjanja, tako da na primer ponudijo orodja za lažje preverjanje dovoljenj. Vse te obveznosti, ki v skladu s to uredbo veljajo za spletne trge v vlogi posrednika, ne bi smele posegati v člena 14 in 15 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁴.
- (13) Da bi se izboljšala uporaba Uredbe v praksi, bi morali gospodarski subjekti in javni organi zagotoviti ustrezno usposablјanje v zvezi z obveznostmi iz te uredbe. Države članice bi morale imeti inšpekcijske organe in organizirati redne dejavnosti ozaveščanja, usmerjene v posebnosti različnih sektorjev, ter ohranjati stalni dialog z dobavno verigo, vključno z udeleženci, ki poslujejo na spletu.
- (14) Storilci kaznivih dejanj lahko izbiro snovi, ki jih uporabljajo za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, hitro spremenijo. Zato bi moralo biti mogoče tudi za dodatne

³³ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

³⁴ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (*Direktiva o elektronskem poslovanju*) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

snovi uveljaviti ureditev iz te uredbe, po potrebi po nujnem postopku. Da bi se upoštevale spremembe pri načinih zlorab snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za uvrstitev na seznam dodatnih snovi, ki ne smejo biti dostopne splošnim uporabnikom, in spremembo mejnih vrednosti koncentracije, nad katerimi nekatere snovi, ki so omejene s to uredbo, ne smejo biti dostopne splošnim uporabnikom, ter uvrstitev na seznam dodatnih snovi, glede katerih je treba prijaviti sumljive transakcije. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016³⁵. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (15) Da bi se zajele snovi, ki niso že omejene s to uredbo, toda glede katerih država članica utemeljeno sumi, da bi se lahko uporabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, se zagotovi zaščitna klavzula, ki določa ustrezen postopek na ravni Unije. Glede na to, da se v tej uredbi obravnavajo posebna tveganja, je primerno, da se dovoli, da države članice v nekaterih okoliščinah sprejmejo zaščitne ukrepe, tudi v zvezi s snovmi, ki so že predmet ukrepov v skladu s to uredbo.
- (16) Regulativni okvir bi se poenostavil s prenosom zadevnih z varnostjo povezanih omejitev za dajanje na voljo amonijevega nitrata iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 v to uredbo. Zato bi bilo treba črtati odstavka 2 in 3 točke 58 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006.
- (17) Uredbo (EU) št. 98/2013 bi bilo treba razveljaviti.
- (18) Ta uredba zahteva obdelavo osebnih podatkov in njihovo nadaljnje razkritje tretjim osebam v primerih sumljivih transakcij. Ta obdelava in razkritje pomenita poseg v temeljno pravico do zasebnosti in pravico do varstva osebnih podatkov. V skladu s tem bi bilo treba zagotoviti ustrezno varstvo temeljne pravice posameznikov do varstva osebnih podatkov, ki se obdelujejo pri uporabi te uredbe. Z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶ se ureja obdelava osebnih podatkov, izvedena v okviru te uredbe. Zato bi morala biti obdelava osebnih podatkov v zvezi z dovoljenji in prijavami sumljivih transakcij izvedena v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, pri čemer bi morali biti upoštevana splošna načela varstva podatkov, povezana z zakonitostjo, pravičnostjo in preglednostjo, omejitvijo namena, najmanjšim obsegom podatkov, točnostjo, omejitvijo shranjevanja, celovitostjo in zaupnostjo, ter zahteva po spoštovanju pravic posameznika, na katerega se podatki nanašajo.
- (19) Komisija bi morala oceniti to uredbo na podlagi petih meril učinkovitosti, uspešnosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti za EU ter zagotoviti podlago za ocene učinka glede morebitnih nadaljnjih ukrepov. Informacije bi bilo treba redno zbirati in jih upoštevati pri oceni te uredbe.

³⁵ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

³⁶ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (20) Ker cilja te uredbe, torej omejitve dostopa splošnih uporabnikov do predhodnih sestavin za eksplozive, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zaradi obsega in učinkov omejitve lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa harmonizirana pravila za dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporabo snovi ali zmesi, ki bi se lahko zlorabile za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, da bi splošnim uporabnikom omejila dostop in zagotovila ustrezno prijavo sumljivih transakcij v celotni dobavni verigi.

Ta uredba ne posega v druge strožje predpise prava Unije v zvezi s snovmi iz prilog I in II.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za snovi iz prilog I in II ter za zmesi in snovi, ki jih vsebujejo.
2. Ta uredba se ne uporablja za:
 - (a) izdelke, kot so opredeljeni v točki 3 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
 - (b) pirotehnične izdelke, kot so opredeljeni v točki 1 člena 3 Direktive 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁷;
 - (c) pirotehnične izdelke za nekomercialno uporabo, ki jih v skladu z nacionalnim pravom uporabljajo oborožene sile, organi kazenskega pregona ali gasilske enote;
 - (d) pirotehnično opremo, ki spada na področje uporabe Direktive 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁸;
 - (e) pirotehnične izdelke, ki so namenjeni za uporabo v letalsko-vesoljski industriji;
 - (f) vžigalne kapice, namenjene za igrače;
 - (g) zdravila, ki so splošnemu uporabniku zakonito dostopna na podlagi zdravniških receptov v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „snov“ pomeni snov v smislu točke 1 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;

³⁷ Direktiva 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu (UL L 178, 28.6.2013, str. 27).

³⁸ Direktiva 2014/90/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o pomorski opremi in razveljavitvi Direktive Sveta 96/98/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 146).

- (2) „zmes“ pomeni zmes v smislu točke 2 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (3) „izdelek“ pomeni izdelek v smislu točke 3 člena 3 Uredbe (ES) št. 1907/2006;
- (4) „dajanje na voljo“ pomeni vsako odplačno ali neodplačno dobavo;
- (5) „vnos“ pomeni prenos snovi na ozemlje države članice bodisi iz druge države članice bodisi iz tretje države;
- (6) „uporaba“ pomeni kakršno koli predelavo, formulacijo, hrambo, obdelavo ali mešanje, tudi med proizvodnjo izdelka, ali katero koli drugo uporabo;
- (7) „splošni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki potrebuje omejeno predhodno sestavino za eksplozive za namene, ki niso povezani z njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo;
- (8) „poklicni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki lahko dokaže, da potrebuje omejeno predhodno sestavino za eksplozive za namene, ki so povezani z njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo, razen za dajanje na voljo te omejene predhodne sestavine za eksplozive drugi osebi;
- (9) „gospodarski subjekt“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo ali osebo javnega prava ali skupino takšnih oseb in/ali organov, ki na trgu zagotavlja regulirane predhodne sestavine za eksplozive ali storitve, povezane s temi sestavinami, in sicer prek spleta ali drugače, vključno s spletnimi trgi;
- (10) „spletni trg v vlogi posrednika“ pomeni ponudnika posredniških storitev, ki gospodarskim subjektom na eni strani in splošnim uporabnikom, poklicnim uporabnikom ali kmetom na drugi strani omogoča opravljanje transakcij v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive na podlagi spletnih prodajnih pogodb ali pogodb o storitvah z gospodarskimi subjekti bodisi na spletišču spletnega trga bodisi na spletišču gospodarskega subjekta, ki uporablja računalniške storitve, ki jih zagotavlja spletni trg;
- (11) „omejena predhodna sestavina za eksplozive“ pomeni snov iz Priloge I v koncentraciji, ki je višja od – ali v primeru amonijevega nitrata koncentraciji, ki je enaka ali višja od – pripadajoče mejne vrednosti, ki je določena v stolpcu 2 v navedeni prilogi in zajema zmes ali drugo snov, v kateri je takšna navedena snov prisotna v koncentraciji, ki je višja od – ali v primeru amonijevega nitrata koncentraciji, ki je enaka ali višja od – pripadajoče mejne vrednosti;
- (12) „regulirana predhodna sestavina za eksplozive“ pomeni snov iz Priloge I ali II, ki zajema zmes ali drugo snov, v kateri je prisotna snov iz navedenih prilog;
- (13) „kmetijska dejavnost“ pomeni proizvodnjo, vzrejo ali pridelovanje kmetijskih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo, rejo živali in kmetijsko rejo živali, ali vzdrževanje zemljišča v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju v skladu s členom 94 Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹;
- (14) „kmet“ pomeni fizično ali pravno osebo ali skupino fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status, ki ga taki skupini in njenim članom podeljuje nacionalno pravo, katerih kmetijsko gospodarstvo je na ozemlju uporabe Pogodb, opredeljenem

³⁹ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

v členu 52 PEU v povezavi s členoma 349 in 355 PDEU, in ki opravljajo kmetijsko dejavnost.

Člen 4

Prosti pretok

Če v tej uredbi ali drugih pravnih aktih Unije ni drugače določeno, države članice ne prepovejo, omejijo ali preprečijo dajanja na voljo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.

Člen 5

Dajanje na voljo, vnos, posedovanje in uporaba

1. Splošnim uporabnikom se onemogočijo dostopnost, vnos, posedovanje ali uporaba omejenih predhodnih sestavin za eksplozive.
2. Odstavek 1 se ne uporablja za amonijev nitrat (CAS RN 6484-52-2), ki se daje na voljo kmetom ali ki ga kmetje vnesejo, posedujejo ali uporabljajo pri kmetijskih dejavnostih, s polnim ali skrajšanim delovnim časom, in ne nujno v razmerju s površino zemlje.
3. Država članica lahko ohrani ali vzpostavi ureditev dovoljenj, ki omogoča, da se omejene predhodne sestavine za eksplozive v koncentracijah, ki niso višje od ustreznih mejnih vrednosti iz stolpca 3 v Prilogi I, dajo na voljo, za vnos, v posedovanje ali uporabo splošnim uporabnikom.

V okviru take ureditve splošni uporabnik pridobi in na zahtevo predloži dovoljenje za pridobitev, vnos, posedovanje ali uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, ki jih je v skladu s členom 6 izdal pristojni organ države članice, v kateri se bo zadevna omejena predhodna sestavina za eksplozive pridobila, vnesla, posedovala ali uporabljala.

4. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo o vseh ukrepih, ki jih sprejmejo za izvajanje ureditve dovoljenj iz odstavka 3. V uradnem obvestilu navedejo omejene predhodne sestavine za eksplozive, za katere država članica izvaja ureditev dovoljenj v skladu z odstavkom 3.
5. Komisija objavi seznam ukrepov, ki so jih države članice v skladu z odstavkom 4 uradno priglasile.

Člen 6

Dovoljenja

1. Vsaka država članica, ki izdaja dovoljenja splošnim uporabnikom, ki imajo zakonit interes za pridobitev, vnos, posedovanje ali uporabo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive, določi pravila za izdajo dovoljenja iz člena 5(3). Pri presoji vloge za izdajo dovoljenja pristojni organ države članice upošteva vse pomembne okoliščine in zlasti:
 - (a) zakonitost namena predvidene uporabe snovi;
 - (b) razpoložljivost nižjih koncentracij ali nadomestnih snovi, ki bi dosegle podoben učinek;

- (c) podatke o vložniku, vključno s podatki o prejšnjih kazenskih obsodbah vložnika kjer koli v Uniji;
 - (d) predlagane ureditve skladiščenja za zagotovitev varnega hranjenja omejene predhodne sestavine za eksplozive.
2. Vloga za izdajo dovoljenja se zavrne, če obstaja utemeljen sum za dvom glede zakonitosti namena uporabe ali glede namenov uporabnika, da snov zakonito uporabi.
 3. Pristojni organ lahko odloči o omejitvi veljavnosti dovoljenja z izdajo dovoljenja za enkratno ali večkratno uporabo za obdobje, ki ni daljše od treh let. Pristojni organ lahko imetniku dovoljenja do določenega izteka dovoljenja naloži, naj dokaže, da so pogoji, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, še vedno izpolnjeni. V dovoljenju se navedejo omejene predhodne sestavine za eksplozive, v zvezi s katerimi je dovoljenje izdano.
 4. Pristojni organi lahko od vložnikov zahtevajo plačilo takse za vlogo za dovoljenje. Takšna taksa ne presega stroškov obravnave vloge.
 5. Pristojni organ lahko dovoljenje začasno odvzame ali prekliče, če obstaja utemeljen sum, da pogoji, pod katerimi je bilo dovoljenje izdano, niso več izpolnjeni.
 6. Pritožbe zoper katero koli odločitev pristojnega organa in spore glede izpolnjevanja pogojev za dovoljenje obravnava ustrezeni organ, ki je po nacionalnem pravu za to pristojen.
 7. Država članica, ki je vzpostavila ureditev dovoljenj iz člena 5(3), lahko prizna dovoljenja, ki so jih izdale druge države članice.

Države članice lahko dovoljenja izdajo v obliki iz Priloge III.

8. Informacije o prejšnjih kazenskih obsodbah v drugih državah članicah iz točke (c) odstavka 1 se pridobijo s sistemom, vzpostavljenim z Okvirnim sklepom Sveta 2009/315/PNZ⁴⁰. Odgovore na zahtevek za te informacije osrednji organi iz člena 3 navedenega okvirnega sklepa pošljejo v 20 delovnih dneh od datuma prejema zahtevka.
9. Dovoljenja, ki jih je država članica izdala v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 98/2013 in ki [*dan začetka uporabe te uredbe*] še vedno veljajo, prenehajo veljati na navedeni datum. Vsaka država članica lahko na zahtevo imetnika dovoljenja potrdi, obnovi ali podaljša takšno dovoljenje, izdano v zadevni državi članici, če se za omejene predhodne sestavine za eksplozive lahko izda dovoljenje v skladu z mejnimi vrednostmi iz stolpca 3 v Prilogi I in če pristojni organ meni, da dovoljenje, ki naj bi se izdalo, izpolnjuje vse zahteve iz odstavka 1. To potrditev, obnovitev ali podaljšanje bi bilo treba izvesti v roku iz odstavka 3 tega člena.

Člen 7

Obveščanje dobavne verige

1. Gospodarski subjekt, ki daje na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive drugemu gospodarskemu subjektu, slednjega obvesti, da za splošne uporabnike za

⁴⁰ Okvirni sklep Sveta 2009/315/PNZ z dne 26. februarja 2009 o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami (UL L 93, 7.4.2009, str. 23).

pridobitev, posedovanje ali uporabo zadevne omejene predhodne sestavine za eksplozive velja omejitev iz člena 5(1) in (3).

2. Gospodarski subjekt, ki daje na voljo regulirane predhodne sestavine za eksplozive poklicnemu ali splošnemu uporabniku v skladu s členom 5(3), zagotovi in lahko pristojnim organom iz člena 11 dokaže, da je njegovo osebje, ki sodeluje pri prodaji reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive:
 - (a) seznanjeno s tem, da izdelki, ki jih ponuja, vsebujejo regulirane predhodne sestavine za eksplozive;
 - (b) obveščeno o obveznostih iz členov od 5 do 9 te uredbe.
3. Spletni trg v vlogi posrednika sprejme ukrepe za zagotovitev, da so njegovi uporabniki, ki pri dajanju na voljo omejenih predhodnih sestavin za eksplozive uporabljajo storitve tega spletnega trga, seznanjeni z obveznostmi iz te uredbe.

Člen 8

Preverjanje ob prodaji

1. Gospodarski subjekt, ki v skladu s členom 5(3) splošnemu uporabniku da na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive, pri vsaki transakciji preveri dokazilo o identiteti in dovoljenje v skladu z ureditvijo, ki jo vzpostavi država članica, v kateri je dana na voljo omejena predhodna sestavina za eksplozive.
2. Zaradi preverjanja, ali je morebitna stranka poklicni uporabnik ali kmet, gospodarski subjekt, ki poklicnemu uporabniku ali kmetu da na voljo omejeno predhodno sestavino za eksplozive, pri vsaki transakciji zahteva dokazilo o:
 - (a) trgovski, poslovni, obrtni ali poklicni dejavnosti morebitne stranke;
 - (b) predvideni uporabi omejenih predhodnih sestavin za eksplozive pri morebitni stranki.
3. Zaradi preverjanja skladnosti s to uredbo ter odkrivanja in preprečevanja nezakonite proizvodnje eksplozivov gospodarski subjekti eno leto od datuma transakcije hranijo podatke iz odstavka 2, vključno z imenom in naslovom stranke. V navedenem obdobju so podatki na zahtevo pristojnih inšpekcijskih organov ali organov kazenskega pregona na voljo za pregled.
4. Spletni trg v vlogi posrednika sprejme ukrepe, s katerimi pomaga zagotoviti, da njegovi uporabniki izpolnjujejo obveznosti iz tega člena, kadar omejene predhodne sestavine za eksplozive dajejo na voljo s storitvami tega spletnega trga.

Člen 9

Prijava sumljivih transakcij, izginotij in kraj

1. Zaradi odkrivanja in preprečevanja nezakonite proizvodnje eksplozivov gospodarski subjekti prijavijo transakcije v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, vključno s transakcijami s poklicnimi uporabniki, kadar obstaja utemeljen sum, da je snov ali zmes namenjena za nezakonito proizvodnjo eksplozivov.

Gospodarski subjekti prijavijo take sumljive transakcije po proučitvi vseh okoliščin in zlasti, kadar morebitna stranka izpolnjuje eno ali več od naslednjih okoliščin:

- (a) daje videz, da ni gotova glede namenov uporabe reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive;
 - (b) daje videz, da ni seznanjena z namenom uporabe reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, ali ga ne zna prepričljivo razložiti;
 - (c) namerava kupiti količine, kombinacije ali koncentracije reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive, ki so za zakonito uporabo neobičajne;
 - (d) ne želi predložiti dokazila o identiteti ali prebivališču ali, če je to ustrezno, o statusu poklicnega uporabnika ali gospodarskega subjekta;
 - (e) vztraja pri uporabi neobičajnih metod plačila, vključno z večjimi količinami gotovine.
- 2. Gospodarski subjekti, razen spletnih trgov v vlogi posrednika, imajo vzpostavljene postopke za odkrivanje sumljivih transakcij, ki so usmerjeni v okolje, v katerem se ponujajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.
 - 3. Gospodarski subjekti lahko zavrnejo sumljivo transakcijo in sumljivo transakcijo ali poskus transakcije, vključno z identiteto stranke, če je to mogoče, v 24 urah prijavijo nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je bila sumljiva transakcija sklenjena ali se je izvedel poskus njene sklenitve.
 - 4. Vsaka država članica za prijavo sumljivih transakcij vzpostavi eno ali več nacionalnih kontaktnih točk z jasno določeno telefonsko številko in naslovom elektronske pošte. Nacionalne kontaktne točke so na voljo štiriindvajset ur na dan in sedem dni v tednu.
 - 5. Gospodarski subjekti in poklicni uporabniki prijavijo večja izginotja in kraje reguliranih predhodnih sestavin za eksplozive nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je prišlo do izginotja ali je bila storjena kraja. Pri odločanju, ali je izginotje ali kraja velika, upoštevajo, ali je količina neobičajna v vseh okoliščinah zadeve.
 - 6. Splošni uporabniki, ki so omejene predhodne sestavine za eksplozive pridobili v skladu s členom 5(3), prijavijo večja izginotja in kraje omejenih predhodnih sestavin za eksplozive nacionalni kontaktni točki države članice, v kateri je prišlo do izginotja ali je bila storjena kraja.

Člen 10

Usposabljanje in ozaveščanje

- 1. Države članice zagotovijo usposabljanje za organe kazenskega pregona, organe, ki prvi nudijo pomoč, in carinske organe, da bi pri opravljanju svojih nalog prepoznali snovi in zmesi kot regulirane predhodne sestavine za eksplozive ter se na sumljive dejavnosti hitro in ustrezno odzvali.
- 2. Države članice vsaj dvakrat letno organizirajo dejavnosti ozaveščanja, usmerjene v posebnosti posameznih sektorjev, ki uporabljajo regulirane predhodne sestavine za eksplozive.

Člen 11

Nacionalni inšpekcijski organi

1. Vsaka država članica zagotovi, da so vzpostavljeni pristojni organi za izvajanje inšpekcijskih pregledov in nadzora nad pravilno uporabo členov od 4 do 9 te uredbe.
2. Vsaka država članica zagotovi, da imajo pristojni organi iz odstavka 1 preiskovalna pooblastila, ki jih potrebujejo za ustrezno opravljanje svojih nalog.
3. Vsaka država članica pristojnim organom iz odstavka 1 zagotovi ustrezna sredstva, s katerimi se jim v povezavi z vsemi drugimi razpoložljivimi viri omogoči pravočasno in učinkovito izvajanje njihovih nalog iz te uredbe.

Člen 12

Smernice

1. Da bi olajšala sodelovanje med pristojnimi organi in gospodarskimi subjekti, Komisija po posvetovanju s Stalnim odborom za predhodne sestavine redno posodablja smernice v pomoč dobavni verigi za kemikalije in, kjer je to ustrezno, pristojnim organom. V teh smernicah se navedejo zlasti:
 - (a) informacije o izvajanju inšpekcijskih pregledov;
 - (b) informacije o izvajanju omejitev in nadzora v skladu z Uredbo v zvezi z reguliranimi predhodnimi sestavinami za eksplozive, ki jih splošni ali poklicni uporabniki naročijo na daljavo;
 - (c) informacije o možnih ukrepih, ki jih lahko sprejmejo spletni trgi v vlogi posrednika za zagotovitev skladnosti s to uredbo;
 - (d) informacije o postopku izmenjave ustreznih informacij med pristojnimi organi in nacionalnimi kontaktnimi točkami ter med državami članicami;
 - (e) druge informacije, ki bi lahko bile koristne.
2. Pristojni organi zagotovijo, da se smernice iz odstavka 1 redno razpošiljajo na način, ki se zdi pristojnim organom primeren glede na cilje smernic.

Člen 13

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve te uredbe in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Te kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 14

Zaščitna klavzula

1. Če država članica upravičeno meni, da bi določena snov, ki ni navedena v Prilogi I ali II, lahko bila uporabljena za nezakonito proizvodnjo eksplozivov, lahko omeji ali prepove dajanje na voljo, posedovanje in uporabo te snovi ali katere koli zmesi ali snovi, ki jo vsebuje, ali pa lahko določi, da je treba sumljive transakcije s to snovjo prijaviti v skladu s členom 9.

2. Če država članica upravičeno meni, da bi določena snov iz Priloge I lahko bila uporabljena za nezakonito proizvodnjo eksplozivov pri koncentracijah, ki so nižje od mejnih vrednosti iz stolpca 2 ali 3 v Prilogi I, lahko z določitvijo nižje mejne vrednosti koncentracije dodatno omeji ali prepove dajanje na voljo, posedovanje in uporabo te snovi.
3. Če država članica upravičeno meni, da bi bilo treba določiti mejno vrednost koncentracije, nad katero bi se morale za snov iz Priloge II uporabljati omejitve, ki se sicer uporabljajo za omejene predhodne sestavine za eksplozive, lahko z določitvijo najvišje dovoljene koncentracije omeji ali prepove dajanje na voljo, posedovanje in uporabo te snovi.
4. Država članica, ki v skladu z odstavki 1, 2 ali 3 omeji ali prepove snovi, o tem takoj obvesti Komisijo in druge države članice ter to utemelji.
5. Komisija na podlagi informacij, ki so ji bile sporočene v skladu z odstavkom 4, takoj prouči, ali je treba pripraviti spremembe prilog v skladu s členom 15(1) ali pripraviti zakonodajni predlog za spremembo prilog. Zadevna država članica po potrebi spremeni ali razveljavi svoje nacionalne ukrepe, da upošteva vse takšne spremembe prilog.
6. Brez poseganja v odstavek 5 lahko Komisija po posvetovanju z državo članico in po potrebi s tretjimi osebami odloči, da ukrep, ki ga je država članica sprejela, ni utemeljen, in od nje zahteva, naj ga umakne.

Člen 15

Spremembe prilog

1. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 v zvezi z dodajanjem snovi v Prilogo I in spremembami mejnih vrednosti iz Priloge I, kolikor je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb pri zlorabi snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive ali je utemeljeno z raziskavami in preskusi, in v zvezi z dodajanjem snovi v Prilogo II, kadar je to potrebno zaradi upoštevanja sprememb pri zlorabi snovi kot predhodnih sestavin za eksplozive. Komisija se med pripravljanjem delegiranih aktov posvetuje z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, zlasti s kemijsko industrijo in maloprodajnim sektorjem.

Če je pri nenadni spremembi ocene tveganja glede zlorabe snovi za nezakonito proizvodnjo eksplozivov zaradi nujnosti potrebno, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek, predviden v členu 17.
2. Komisija za vsako novo snov, dodano v Prilogo I, in vsako spremembo mejnih vrednosti iz Priloge I ter za vsako novo snov, dodano v Prilogo II, sprejme poseben delegirani akt. Vsak delegirani akt temelji na analizi, ki dokazuje, da sprememba verjetno ne bo nesorazmerno obremenila gospodarskih subjektov ali potrošnikov, pri čemer se ustrezno upoštevajo cilji, ki naj bi bili doseženi.

Člen 16

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 15 se prenese na Komisijo za pet let od [*datum začetka veljavnosti*]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 15. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 15, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 17

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati takoj in se uporabljajo, dokler ni nasprotovanja v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo nujnega postopka.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 16(6). V takem primeru Komisija takoj po prejemu uradnega obvestila o sklepu Evropskega parlamenta ali Sveta o nasprotovanju aktu akt razveljavi.

Člen 18

Sprememba Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006

V Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se v točki 58 razpredelnice z oznakami snovi, skupin snovi in zmesi ter s pogoji omejitve v stolpcu 2 črtata odstavka 2 in 3.

Člen 19

Razveljavitev Uredbe (EU) št. 98/2013

1. Uredba (EU) št. 98/2013 se razveljavi z učinkom od [*datum začetka uporabe*].
2. Sklicevanja na Uredbo (EU) št. 98/2013 se štejejo za sklicevanja na to uredbo.

Člen 20

Poročanje

1. Države članice [*eno leto po začetku uporabe*] in nato vsako leto sporočijo Komisiji naslednje informacije:
 - (a) število prijavljenih sumljivih transakcij, izginotij oziroma kraj;
 - (b) število prejetih vlog za dovoljenje v skladu s členom 5(3) in število izdanih dovoljenj ter najpogostejše razloge za zavrnitev vloge za dovoljenje;
 - (c) informacije o dejavnostih ozaveščanja v skladu s členom 10(2);
 - (d) informacije o inšpekcijskih pregledih, izvedenih v skladu s členom 11, vključno s številom inšpekcijskih pregledov in zajetih gospodarskih subjektov.
2. Države članice pri predložitvi informacij iz odstavka 1(a), (c) in (d) Komisiji navedejo, katera poročila, ukrepi in inšpekcijski pregledi se nanašajo na spletne dejavnosti in kateri na druge dejavnosti.

Člen 21

Program spremljanja

Komisija najpozneje do [*eno leto po začetku veljavnosti*] vzpostavi podroben program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe.

V programu spremljanja se določijo načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazil. V njem so opredeljeni ukrepi, ki jih sprejmejo Komisija in države članice pri zbiranju in analizi podatkov in drugih dokazil.

Države članice predložijo Komisiji podatke in druga dokazila, potrebna za spremljanje.

Člen 22

Ocena

Komisija ne prej kot [*šest let po začetku uporabe te uredbe*] izvede oceno te uredbe ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. Ocena se izvede v skladu s smernicami Komisije za boljšo pripravo zakonodaje.

Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo navedenega poročila.

Člen 23

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od [*eno leto po začetku veljavnosti*].

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik